

végzés

Rendelkező rész

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem

nyújthat be.

Indokolás

- [1] **I.** A hamis tanúzás büntette miatt ... és társai ellen indult büntetőügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2017. január 5-én tartott nyilvános tárgyaláson meghozott és kihirdetett 21.B.10.212/2015/110. számú ítéletében ... **II.** rendű terheltet bűnösnek mondta ki hamis tanúzás büntetében [Btk. 272. § (1) bekezdés I. fordulat, (4) bekezdés I. fordulat].
- [2] Ezért őt - mint többszörös visszaesőt - 1 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Megállapította, hogy a **II.** rendű terhelt legkorábban a kiszabott szabadságvesztés háromnegyed részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] Rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, az ítélet ellen a **II.** rendű terhelt felmentés, a védője büntethetőséget kizáró ok miatti felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [6] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 27-én tartott tanácsülésen meghozott 22.Bf.6714/2017/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a **II.** rendű terhelt tekintetében megváltoztatta:
... **II.** rendű terhelt cselekményét az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 238. § (1) bekezdés és (4) bekezdésének I. fordulata szerint minősítette.
- [7] A kiszabott szabadságvesztés pontos megjelölését börtönbüntetésben határozta meg.
- [8] Mellőzte a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját meghatározó rendelkezést.
- [9] Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [10] **II.** Az ügyben meghozott jogerős határozat ellen ... **II.** rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, melyben a Fővárosi Törvényszék által hozott törvénysértő határozat hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra kötelezését indítványozta.
- [11] A felülvizsgálati indítványban előadta, hogy a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság annak ellenére bírálta el az ügyét tanácsülésen, hogy megkeresésükre közölte, miszerint nyilvános másodfokú tárgyalás kitűzését kéri, melyen részt kíván venni. Ezzel, álláspontja szerint a másodfokú bíróság a büntető anyagi jog szabályait megsértette, mivel szándékával ellentétesen az eljárásból kizárta.

- [12] Kifogásolta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a 2012. évi C. törvény (hatályos Btk.) szerint minősített, terhére megállapított cselekményt az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) alapján minősítette. Ennek ellenére a kiszabott szabadságvesztés büntetést nem csökkentette, holott a büntetési tételkeret 1 évtől 7 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés helyett 2 hónaptól 7 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztésre változott.
- [13] A Legfőbb Ügyészség BF.110/2018. számú átiratában a korábbi - elkövetéskor hatályos - Btk. alkalmazásával kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a büntető anyagi jog szabályának megsértése (jelen esetben az időbeli hatályt esetlegesen sértő rendelkezés) abban az esetben felülvizsgálati ok, ha az törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte (BH 2014.293.). Jelen esetben azonban ez nem állapítható meg.
- [14] A másodfokú eljárásban való részvétel tekintetében pedig úgy nyilatkozott, hogy a rendelkezésre álló iratok szerint a terhelt nem terjesztett elő szabályszerű kérelmet tárgyalás, vagy nyilvános ülés tartására.
- [15] Ezért az eljáró bíróságok határozatainak hatályában fenntartását indítványozta.
- [16] **II/1.** Elöljáróban közli a Kúria, hogy a 2018. július 1-je előtt előterjesztett felülvizsgálati indítvány esetében a 2018. július 1-jén hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény - továbbiakban: Be. - alapján járt el, tekintettel arra, hogy a 868. § (1) bekezdésében megjelenített átmeneti rendelkezések értelmében az új törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.
- [17] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva bírálta el.
- [18] Ennek keretében a felülvizsgálati indítványban előterjesztetteket alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [19] A felülvizsgálat a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás alapul vételével vehető igénybe.
- [20] A törvény tételesen megjelöli azokat az esetköröket, amikor helye van a rendkívüli jogorvoslatnak. A büntető anyagi jog szabályainak megsértését a Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja, aa), ab), ac), ad) alpontjai, b) pontja, ba), bb) alpontjai, és c) pontjában foglaltak, a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések eseteit a Be. 649. § (2) bekezdés a), b), c), d) és e) pontjában pontosan meghatározott okok, míg a Be. 649. § (3), (4) és (5) bekezdése szerint az e §-okban meghatározott Alkotmánybíróság, illetve nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata biztosítják a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [21] A Be. 650. § (2) bekezdése deklarálja a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás támadásának kizártságát. Mindez azt jelenti, hogy a Kúria azt, hogy történt-e az ügyben

büntető anyagi jogsértés, kizárólag az ítéletben rögzített tények alapul vételével vizsgálhatja. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

- [22] Ugyancsak változatlanok a revízió korlátaira vonatkozó szabályok. A Kúria csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott keretek között bírálja felül a megtámadott határozatot. A revíziós jogkör korlátozása a jogbiztonság követelményére, a bírósági határozatok jogerejének garantálására, továbbá az ügynevezett rendelkezési elv következetes érvényesítésére vezethető vissza. A jogalkotó a rendkívüli jogorvoslati eljárásban az említett érdekek primátusa folytán csak a legsúlyosabb anyagi és eljárásjogi törvénysértések esetében biztosít lehetőséget a jogerő feloldására, a jogerős ügydöntő bírósági határozatok megváltoztatására.
- [23] Tekintettel arra, hogy a II. rendű terhelt olyan abszolút eljárási szabálysértést is kifogásolt a felülvizsgálati indítványában, amely - megállapíthatósága esetén - hatályon kívül helyezést von maga után, a Kúria először e kérdést vizsgálta.
- [24] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány előterjesztésének van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.
- [25] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés, és feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.
- [26] Az eljárás iratanyaga alapján a Kúria a következőket állapította meg.
- [27] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a tárgyi ügyben a 2017. március 23-án kelt 22.Bf.6714/2017/2. szám alatt kibocsátott „Értesítés”-ben tájékoztatta - többek között - ... II. rendű terheltet, hogy az ügyet - amennyiben nem kéri nyilvános ülés, vagy feltételeinek fennállása esetén tárgyalás tartását - a másodfokú bíróság előreláthatóan tanácsulésen bírálja el. Tájékoztatta az érintett feleket - többek között **...II. rendű terheltet** -, hogy nyilvános ülés kitűzését az értesítés kézbesítését követő nyolc napon belül lehet a Fővárosi Törvényszéknek címezve kérni.
- [28] A ... Bv. Intézet által megküldött „Értesítés” és közlés szerint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság tájékoztatása 2017. április 4-én került kézbesítésre a terhelt részére, amit az „Értesítés”-en szereplő terhelti aláírás is alátámaszt.
- [29] A Fővárosi Törvényszék Büntető Kezelőirodája ugyanakkor azt a tájékoztatást adta, hogy a 22.Bf.6714/2017. számon folyamatban volt

büntetőügyben - a gépi nyilvántartás alapján - ... II. rendű terhelt nem nyújtott be beadványt a másodfokú határozat meghozatalát megelőzően.

- [30] Mindebből következően az alapügyben eljáró másodfokú bíróság a Be. 648. § b) pontja szerinti - figyelemmel a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára, illetőleg a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakra - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem valósított meg.
- [31] **II/2.** A Kúria megállapította azt is, hogy a felülvizsgálati indítványnak az a része, amely a sérelmezett határozatokat az alkalmazott jog okán támadja, az alábbiak szerint ugyancsak alaptalan.
- [32] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pontja, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja, illetőleg ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügyszólatára ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályának megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására.
- [33] A Btk. 2. §-ának téves alkalmazása alapot adhat a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontján, illetőleg ba) alpontján alapuló, a büntetőjog más szabályának megsértésére alapozott felülvizsgálatára, ha az a bűncselekmény törvénysértő minősítését eredményezte, és emiatt, vagy további anyagi jogi szabálysértés miatt törvénysértő büntetés kiszabásához vagy törvénysértő intézkedés alkalmazásához vezetett.
- [34] Jelen esetben azonban ilyen felülvizsgálatot eredményező törvénysértés nem állapítható meg.
- [35] A jogerős határozatokkal elbírált cselekményt ... II. rendű terhelt 2010. február 15-én követte el, vele szemben az elsőfokú ítéletet a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. január 5-én hirdette ki, a másodfokú - megváltoztató - ítéletet a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. szeptember 27. napján hozta meg.
- [36] A hatályos Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 2. § (1) bekezdése szerint a bűncselekményt - a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel - az elkövetés idején hatályban lévő büntetőtörvény alapján kell elbírálni. A (2) bekezdés értelmében, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új büntetőtörvényt kell alkalmazni.
- [37] Az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 2. §-a alapján a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új törvényt kell alkalmazni; egyébként az új büntetőtörvénynek nincs visszaható ereje.
- [38] A Btk. 2. §-a szempontjából az elbírálás fogalma alatt a jogerős ügyszólatára határozat meghozatalát kell érteni (BH 2009.231.).
- [39] Ezért az anyagi jogi törvénynek mindenben megfelelően, törvényesen járt el a másodfokú bíróság, amikor indokát adta annak, hogy ... II. rendű terhelttel szemben a terhére megállapított bűncselekményt

a Btk. 2. § (2) bekezdése alkalmazásával azért az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény alapján bírálta el, mert a két törvény egybevetéséből következik, hogy az elbíráláskori 2012. évi C. törvény (utalva a kiszabható büntetés magasabb alsó határára, a már alkalmazandó ún. középértékes büntetés kiszabására) szabályozása szigorúbb szabályokat tartalmaz a terheltre nézve.

- [40] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a jogerős határozatot hozó másodfokú bíróság az elkövetéskor hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt alkalmazva törvényesen minősítette ... II. rendű terhelt terhére megállapított hamis tanúzás büntetettét.
- [41] A Kúria ugyanakkor megállapítja, hogy töretlen a bírói gyakorlat abban, miszerint - a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában, a jelenleg hatályos Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja, illetőleg ba) alpontja értelmében - a büntető anyagi jog szabályának megsértése (tehát az adott esetben az időbeli hatályt esetlegesen sértő rendelkezés) kizárólag abban az esetben felülvizsgálati ok, ha ahhoz törvénysértő büntetés alkalmazása társul.
- [42] A BH 2017.219. számú eseti döntés egyértelművé teszi ugyanis, hogy amennyiben a minősítés törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogszabályt sem sértett meg, a mérlegelési jogkörben, törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke a felülvizsgálati eljárásban nem támadható.
- [43] Márpedig jelen ügyben a figyelembe jöhető törvényes keretek - 2 hónaptól 5 évig terjedő szabadságvesztés - között, törvényesen, a büntetéskiszabás elvének sérelme nélkül került sor a többszörös visszaeső terhelttel szemben a szabadságvesztés büntetés mértékének meghatározására és kiszabására.
- [44] Megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati indítványban vitatott jogkérdések megítélése tekintetében a már alkalmazásra került 2017. évi XC. törvény (új Be.) a korábbi Be.-hez képest nem változtatott.
- [45] **III.** Mindezekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján - ... II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [46] A végzés elleni fellebbezést a Be. 614. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2018. július 11.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő